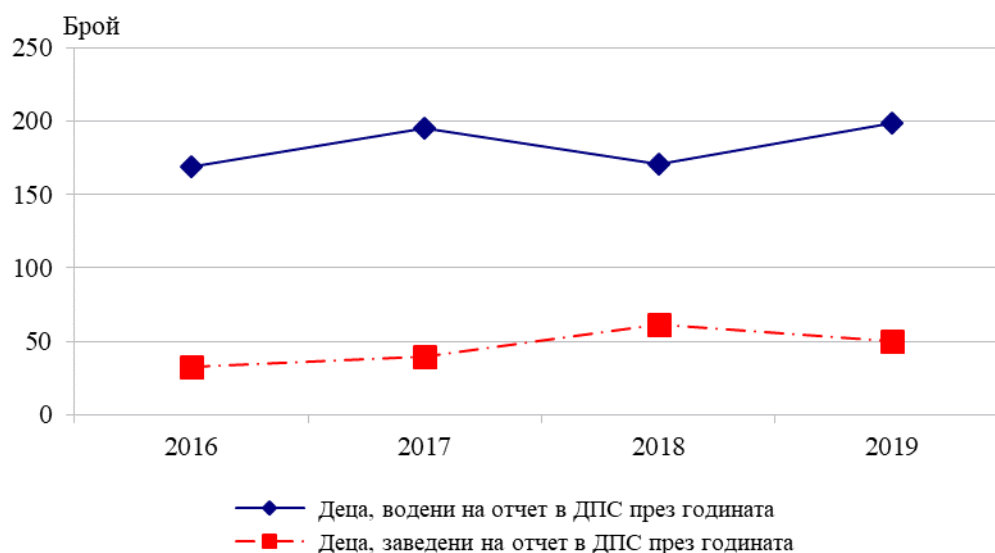

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ЯМБОЛ ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

През 2019 г. на отчет¹ в детските педагогически стаи в област Ямбол са водени 199 малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противообществени прояви и престъпления. В сравнение с 2018 г. броят им нараства с 28, или с 16.4%.

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни, водени и заведени на отчет в ДПС в област Ямбол през периода 2016 - 2019 година

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС в област Ямбол малолетни и непълнолетни лица през 2019 г. са:

- Непълнолетни (на възраст от 14 до 17 г.) - 76.9%;
- Малолетни (8 - 13 г.) - 23.1%;
- Момчета - 169 (84.9%);
- Учат - 100 лица (50.3%);
- Живеят в криминогенна среда - 98 лица (49.2%).

Броят на **заведените на отчет в ДПС през 2019 г.** малолетни и непълнолетни е 50, или 25.1% от всички водени на отчет лица, като 62.0% от тях са непълнолетни. В сравнение с 2018 г. броят на новозаведените намалява с 19.4%.

¹Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

През 2019 г. **снети от отчет в ДПС** са 64 малолетни и непълнолетни лица, или 32.2% от водените на отчет през годината:

- поради поправка на поведението - 28 лица (43.8%);
- поради навършване на 18-годишна възраст - 34 лица (53.1%).

Противообществени прояви

За извършени противообществени прояви през 2019 г. през ДПС са преминали 133 малолетни и непълнолетни. От тях момчетата са 90, или 67.7%, а момичетата са 43 (32.3%).

В структурата на противообществените прояви по видове най-голям е дялът на преминалите през ДПС за:

- „Употреба на психоактивни вещества“ - 15 лица (11.3%);
- „Бягство от дома (от вкъщи), от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип“ - 15 лица (11.3%);
- „Прояви на насилие и агресия“ - 8 лица (6.0%);
- „Повреждане на обществена и/или частна собственост“ - 4 лица (3.0%).

Извършени престъпления

През 2019 г. броят на малолетните и непълнолетните лица, извършители на престъпления, е 93.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от лицата на възраст 8 - 17 години. Извършители на кражби са 65 лица, или 69.9%. Най-висок е дялът на извършителите на домови кражби - 12.3% и на взломни кражби - 10.8%.

Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления

През 2019 г. на територията на област Ямбол 17 деца са пострадали от престъпления, от които 6, или 35.3%, са момичета. Малолетни са 7 лица (41.2%), а непълнолетни - 10 (58.8%). Най-голям е броят на малолетните и непълнолетните лица, пострадали от кражби - 11 лица (64.7%).

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

През 2019 г. местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните на територията на област Ямбол **са образували** 336 възпитателни дела, от които 214 (63.7%) са образувани по предложение на органите на полицията. Броят на **решените дела** през годината е 117, като от тях в срок до един месец са решени 47 дела, или 40.2%. **Прекратени** са 216 дела (64.3% от образуваните възпитателни дела). В края на 2019 г. 7 дела, или 2.1% от образуваните, **са останали несвършени**.

През 2019 г. местните комисии са наложили 170 възпитателни мерки в съответствие с чл. 13, ал. 1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните на 151 лица на възраст от 8 до 17 години за извършените от тях 152 общественоопасни деяния¹.

Най-често налаганите възпитателни мерки са:

- „предупреждение“ - в 65 случая (38.2%);
- „поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват, за полагане на засилени грижи“ - в 26 случая (15.3%);
- „поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател“ - 23 случая (13.5%).

Основните характеристики на малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки са следните:

- Малолетни са 49 лица (32.5%), а непълнолетни - 102 (67.5%);
- Момчетата са 140 (92.7%), а момичетата - 11 (7.3%);
- 57.6% от децата, на които са наложени възпитателни мерки, са с основно образование (87 лица).

През 2019 г. 327 лица на възраст от 8 до 17 години са преминали през съществуващите на територията на областта консултативни кабинети. Обществените възпитатели са работили с 65 деца, а в 54 организирани кампании за превантивна дейност са обхванати 10 559 малолетни и непълнолетни.

¹Общественоопасните деяния включват извършените от лицата противообществени прояви, престъпления и административни нарушения

Методологични бележки

Статистическите данни за противообществените прояви на малолетните и непълнолетните лица са разработени на базата на годишни данни, получавани от местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните извършители на противообществени прояви и престъпления.

Противообществена проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави. На извършителите на противообществени прояви се налагат възпитателни мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в детските педагогически стаи през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД), възпитателните училища интернати и от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, които са били новозаведени на отчет в ДПС през годината за извършени престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от ПД, ВУИ и СПИ.

В броя на преминалите през ДПС се включват всички малолетни и непълнолетни, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Повече информация и данни за противообществените прояви на малолетните и непълнолетни могат да бъдат намерени на интернет страницата на НСИ на следния линк <http://www.nsi.bg/Правосъдие и престъпност/>.